

УДК 332.146:330.341.1:352(477)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ SMART CITY В УКРАЇНІ

IMPLEMENTATION OF SMART CITY CONCEPT IN UKRAINE

*докт. екон. наук В.В. Дикань¹, канд. екон. наук М.О. Єрєміна²,
канд. екон. наук У.Л. Сторожилова,² Л.Б. Білоус¹*

¹*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)*

²*Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*D. Sc. (Econ.) V.V. Dykan¹, PhD (Econ.) M.O. Ieromyina²,
PhD (Econ.) Y.L. Storozhylova², L.B. Bilous¹*

¹*Kharkiv National University named by V.N. Karazin (Kharkiv)*

²*Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Smart city – це комплекс заходів, що направлені на модернізацію управління містом.

Для кожного міста це індивідуально, адже кожне місто має свої проблеми та особливості. Проте, можна виділити основні найбільш загальні напрями модернізації, без ефективної роботи яких жодне місто не здатне функціонувати, а саме: безпека, комунальні послуги та енергоефективність будівель міста.

Концепція Smart city може пропонувати як прості рішення, такі як: управління міським транспортом, автоматизовані парковки, контроль освітлення вулиць; так і більш складні, наприклад, електронну систему охорони здоров'я (eHealth), автоматичне виявлення аварій трубопроводів на комунальних господарствах чи електронну систему безпеки завдяки камерам спостереження.

Україна робить перші кроки у впровадженні таких систем, спираючись на досвід країн, що вже користуються перевагами Smart city, та вивчаючи їх досвід, щоб уникнути помилок. Чудовим прикладом можуть слугувати досвід таких країн як Швеція та Данія.

Швеція одна з країн-лідерів з впровадження енергоефективних технологій, саме на збереження енергії є для них пріоритетним. Так, з 2011 по 2016 рік у місті Мальме (Malmö) було реалізовано два проекти, що показали, що важливо не тільки використовувати передові технології, але й забезпечити розумне функціонування адміністративного апарату, що для лобювання власних інтересів здатен зменшити ефективність проведених змін, чи навіть зовсім їх нівелювати. Ці проекти сприяли інституціоналізації технологій міських інтелектуальних мереж. Проте, аналіз політичних об'єднань Хіллі (Hyllie) показів, що інституційні зміни можуть нівелювати

всі досягнуті результати [1]. Саме такий досвід є корисним для України для реалізації власних проєктів.

Іншим прикладом для нашої країни може слугувати приклад міста Орхус (Aarhus) Данія. Де у рамках Smart city впроваджено систему «електронного уряду», «розумний» транспорт, eHealth і повсюдну систему передачі даних. Для впровадження останньої усе місто було оснащено безкоштовною Wi-Fi мережею. Концепція Smart city може бути реалізована різними способами: так було створено систему Open Data Aarhus (ODAA) -онлайн-платформу, яка просуває демократію, прозорість і економічне зростання за допомогою відкритих даних. Платформа надає всім бажаним доступ до даних, які вони можуть використовувати для створення послуг та ініціатив [2]. ODAA заснована на участі зацікавлених сторін; громадян, студентів, дослідників, а також компаній, наприклад, через робочу групу з членами з муніципалітету Орхуса, регіону Центральної Данії, університету Орхуса, а також приватних компаній, таких як The Alexandra Institute, IBM і Creuna. Це робить систему не тільки прикладом простого доступу до необхідної інформації, але й прикладом взаємодії влади, науки та бізнесу.

В Україні концепція Smart city почала своє впровадження ще у 2017 році та поступово набирає обертів, запускаються платформи, проводяться форуми та відкриті столи та впроваджуються нові технології. Так у місті Харків у співпраці з компанією «Vodafone Україна» було ініційовано проєкт «Smart City UA» [3]. До кінця 2020 року у місті планують використовувати технології, які торкнуться всіх сфер суспільного життя. Будуть реалізовані такі проєкти: "Smart-транспорт", "Smart-energy", "E-medicine", "Безпечне місто", "Екологія", "Утилізація сміття", "E-government", "Туризм". Всього запланована реалізація 20 проєктів, частина яких знаходиться в процесі реалізації. Так, у місті з'явилися вело доріжки та вело прокат з онлайн-оплатою, єдина система розрахунків у громадському транспорті та "розумне" вуличне освітлення. До 2020 року планується реалізувати "розумні" парковки, пішохідні переходи та світлофори, "розумні" зупинки, на яких можна відстежувати рух транспорту за допомогою онлайн-додатків, альтернативні джерела енергії. Крім того, буде оптимізовано рух громадського транспорту.

Маючи досвід зарубіжних партнерів та міжнародних компаній, Україна впевнено запроваджує нові технології у власні міста для підвищення якості життя громадян.

[1] Darcy Parks (2019) Energy efficiency left behind? Policy assemblages in Sweden's most climate-smart city, *European Planning Studies*, 27:2, 318-335, DOI: 10.1080/09654313.2018.1455807 //: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09654313.2018.1455807>

[2] Smart Aarhus //: <https://www.smartaarhus.eu/>

[3] Харків першим в Україні почав проєкт «Smart City UA» //: <https://ua.112.ua/suspilstvo/kharkiv-pershym-v-ukraini-pochav-proekt-smart-sity-ua-457767.html>